

LABOGIDS: HANDLEIDING VOOR STAALAFNAME

Inhoudsopgave

1.	Onderwerp	3
2.	Toepassingsgebied	3
3.	Afkortingen – Definities	3
4.	Inhoud	3
4.1	CONTACTGEGEVENS	3
4.2	ACTIVITEITEN VAN CMP EN TYPE ONDERZOEKEN	4
4.3	INVULLEN VAN HET AANVRAAGFORMULIER	4
4.4	CERVICO-VAGINALE UITSTRIJKJES	6
4.5	VOCHTEN EN VLOEISTOFFEN	7
	FIXATIE ALGEMEEN	7
	SPECIFIEKE STALEN	7
	Urine, pleuravocht en ascites.....	7
	Schildklierpunctie	7
	Beenmerg- en lymfeklierpunctie.....	7
4.6	BIOPTEN EN OPERATIESTUKKEN	8
	FIXATIE ALGEMEEN	8
	SPECIFIEKE STALEN	8
	Beenmergbiopt	8
	Leverbiopt	8
	Huidbiopt	8
	Borstbiopt	8
	Grote operatiestukken	9
	Opmerkingen en aanbevelingen aan de chirurgen	9
4.7	STALEN VOOR LYMFROOM DIAGNOSTIEK	9
4.8	VRIESCOUPES	9
	MAKEN VAN EEN AFSPRAAK	9
	CONTACTEREN VAN DE PATHOLOOG	10
4.9	AUTOPSIE	10
4.10	MOLECULAIRE BIOLOGIE	10
	a) Her2-Neu ISH-analyse (CMP)	10
	b) HPV HR-analyse (CMP)	11
	c) Immunohistochemische expressie van PD-L1 en ALK (CMP)	11
	d) Andere moleculaire biologische analyses in onderaanneming.....	11
4.11	VERZENDING NAAR HET LABORATORIUM	11
	GEFIXEERDE STALEN	11
	NIET-GEFIXEERDE OPERATIESTUKKEN	11
4.12	BESTELLEN VAN MATERIAAL	12
4.13	VEREISTEN MET BETREKKING TOT DE TOESTEMMING VAN DE PATIENT	12
5.	Historiek van de wijzigingen	13

1. ONDERWERP

De handleiding voor primaire staalname bevat alle instructies met betrekking tot de behandeling van de primaire stalen (staalnames).

2. TOEPASSINGSGEBIED

Deze handleiding is een extern document dat ter beschikking wordt gesteld aan klanten van CMP, om hen te voorzien van nauwkeurige informatie over de pre-analytische processen en om aldus stalen onder optimale omstandigheden te verkrijgen.

3. AFKORTINGEN – DEFINITIES

Cerba Path, afdeling CMP: CMP, Centrum voor Morfologie en Pathologie maakt nu deel uit van CerbaPath, NV.

Staal: lichaamsmateriaal bestemd voor anatomo-pathologisch onderzoek

4. INHOUD

4.1 CONTACTGEGEVENS

Naam Cerba Path, afdeling CMP

Adres Humaniteitslaan 116,
1070 Anderlecht

Openingsuren: van maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 18.00 uur.

Voor noodgevallen bestaat er een permanentie met een patholoog van wacht van maandag tot vrijdag tot 22.00 uur en tot 12.00 uur op zaterdag. Dit telefoonnummer is gereserveerd voor aanvragende artsen en wordt doorgegeven op de voicemail van het algemeen nummer van het laboratorium.

Telefoonnummer: 02 524 33 84
Fax: 02 524 36 45
E-mail: info@labocmp.be

Automatische doorschakeling van AZ Sint-Maria naar labo CMP via:

E-mail: anapath@sintmaria.be
Telefoonnummer: 02 363 64 05
Tel Dr. Dehou: 02 528 87 68

4.2 ACTIVITEITEN VAN CMP EN TYPE ONDERZOEKEN

Het laboratorium van CMP biedt de volgende onderzoeken:

- Histologische onderzoeken:
  - biopten
  - operatiestukken
  - vriescoupe-onderzoeken
- Cytologische onderzoeken:
  - Cervico-vaginale uitstrijkjes
  - lichaamsvochten, punctievocht verkregen door middel van fijne naald aspiratie (FNA), aspiraties en borsteluitstrijkjes
- Histochemische en immunohistochemische onderzoeken
- Moleculaire biologie
  - Her2-status (ISH)
  - HPV-analyse
  - Uitbestede onderzoeken (NGS, ...)
- Klinische autopsies (en GEEN gerechtelijke autopsies)

Deze worden hieronder afzonderlijk besproken (zie inhoudsopgave) en beschrijven de aanbevelingen voor bewaring, fixatie en verzending.

Bij vragen of praktische problemen kunt u contact opnemen met het laboratorium CMP op 02 363 64 05 of 02 524 33 84.

Opgepast, het laboratorium van CMP voert geen microbiologische onderzoeken uit.

Immunofluorescentie-onderzoek van de huid wordt uitbesteed op voorwaarde dat het staal wordt ontvangen volgens de aanbevelingen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de 'normale' (of routinematige) stalen en de zogenaamde 'specifieke' stalen. Met 'specifieke stalen' bedoelen we stalen die op een 'specifieke' manier benaderd moeten worden. Deze worden verder afzonderlijk gedetailleerd besproken (zie inhoudsopgave).

Deze specifieke stalen zijn:

- Echogeleide transoesofageale of transbronchiale (EUS-EBUS) puncties.
- Stalen van borstweefsel
- Beenmergbiopsieën
- Lymfeklier- of miltbiopsieën voor lymfoom of vermoeden van lymfoom
- Vriescoupe-onderzoeken
- Autopsies
- Moleculaire biologie (bijv.: onderzoek naar de HER2-status met ISH, HPV, NGS, PDL1 enz...)

4.3 INVULLEN VAN HET AANVRAAGFORMULIER:

Aanvraagformulieren voor analyses zijn beschikbaar via het documentbeheersysteem Zenya en via C2M en op de website

4.4 CERVICO-VAGINALE UITSTRIJKJES

Voor de cervico-vaginale uitstrijkjes maakt men gebruik van het algemeen aanvraagformulier (AN1) (beschikbaar via het documentbeheersysteem Zenya en via C2M op de website

- Conventioneel uitstrijkje op objectglasje

Het uitstrijkje wordt uitgesmeerd op de door het laboratorium geleverde objectglasje en onmiddellijk met lak gefixeerd (eveneens geleverd). Als er geen lak is, kunt u deze fixeren in alcohol van minimum 50° of alcohol-ether (beschikbaar in de spreekkamer van de arts).

Elk objectglasje wordt geïdentificeerd met de naam (en indien mogelijk met de voornaam) van de patiënt.

N.B. Conventionele uitstrijkjes kunnen worden geanalyseerd, maar worden sinds 1 maart 2020 niet meer terugbetaald door het RIZIV.

4.5 VOCHTEN EN VLOEISTOFFEN (punctie, EBUS/EUS, urine, ...)

A. FIXATIE ALGEMEEN

Vochten (CSV, pericardvocht, gewrichtsvocht, ovariële cysten, blaasspoelingen, sputum, bronchoalveolaire lavage, bronchiale aspiraten, bronchiale brushing en brushing van de galwegen) worden gefixeerd in een recipiënt met alcohol 50% . Er wordt hierbij rekening gehouden met de houdbaarheidsdatum op het potje van het fixeermiddel.

Borstpunctiecytologies fixeren in een buisje met Cytolyt fixatie

- De tijd tot fixatie mag niet meer dan 1 uur bedragen.
  - De fixatie gebeurt bij kamertemperatuur.
  - De grootte van het recipiënt is aangepast aan het volume van het vocht.
  - De recipiënten worden goed gesloten om lekken te voorkomen.
  - In geval van grote volumes: stuur het hele volume vers of stuur 50 ml dat u preleveert na mengen met de fixatievloeistof.
- Gebruik het algemene aanvraagformulier (AN1)
en de specifieke aanvraagformulieren voor **borstcytologie** (AN4)

B. SPECIFIEKE STALEN

- Urine, pleuravocht en ascites

Fixeren door te verdunnen met een gelijke hoeveelheid alcohol van minimum 50°

Voor urine: Preleveer het staal uit de bodem van het potje (en niet van de bovenstaande vloeistof).

- Gebruik het algemene aanvraagformulier (AN1)

- Schildklierpunctie

Bij voorkeur uitstrijken op een objectglasje, laten drogen aan de lucht en niet fixeren (om een 'Giemsa of Diff Quick' kleuring te kunnen uitvoeren).

Het vocht kan ook onmiddellijk worden gefixeerd in een recipiënt met formaldehyde 4%. Hierbij moet men er op letten de naald goed te spoelen in de fixeervloeistof.

- Gebruik het algemeen aanvraagformulier (AN1)

- Beenmerg- en lymfeklierpunctie

Uitstrijken op een objectglasje, laten drogen aan de lucht en niet fixeren (om een 'May Grunwald Giemsa 'of Diff Quick' kleuring te kunnen uitvoeren).

- Gebruik het algemeen aanvraagformulier (AN1)

4.6 BIOPTEN EN OPERATIESTUKKEN

A. FIXATIE ALGEMEEN

- De stalen worden gefixeerd met 4% PH-neutraal formaldehyde (ook gekend als 4% gebufferde formaline). Hierbij wordt rekening gehouden met de houdbaarheidsdatum van het fixatief, aangegeven op het potje.
- De tijd tot fixatie mag niet meer dan 1 uur bedragen.
- De fixatie gebeurt bij kamertemperatuur.
- Het staal moet volledig worden ondergedompeld en bedekt zijn met formaline: de grootte van het recipiënt moet aangepast zijn aan de afmetingen van het staal (zie ook "grote operatiestukken" in de specifieke stalen hieronder).
- De recipiënten worden goed gesloten om lekken te voorkomen.
- Gebruik het algemene aanvraagformulier (AN1)

B. SPECIFIEKE STALEN

- Beenmergbiopt

- Normale fixatie in 4% gebufferde formaline
- Gebruik het algemeen aanvraagformulier (AN1)

- Leverbiopt

- Normale fixatie in 4% gebufferde formaline
- Gebruik het algemeen aanvraagformulier (AN1)

- Huidbiopt

- Normale fixatie in 4% gebufferde formaline
- Gebruik het algemeen aanvraagformulier (AN1)

- Borstbiopten (tru-cut, automatisch pistool of macrobiopten):

Normale fixatie in 4% gebufferde formaline. Hierbij wordt er rekening gehouden met de houdbaarheidsdatum van het fixatief (die is aangegeven op het potje).

Opgelet: Gebruik nooit Bouin als fixatief en laat het staal niet vers.

Opgelet: Belangrijke aanbevelingen m.b.t. fixatie: Om een betrouwbaar resultaat van farmacodiagnostische testen en moleculair onderzoek (ER/PR/Cerb2/Her2eu en SISH Her2) te bekomen is het belangrijk om het staal **onmiddellijk te fixeren** in formaline (aangezien de tijd tot fixatie niet meer dan 1 uur mag bedragen), het staal **zo snel mogelijk naar het laboratorium te verzenden** (aangezien de fixatietijd idealiter tussen 6 en 48 uur is), en **de datum en het uur van de staalafname te vermelden** (om de fixatietijd te berekenen die de interpretatie van de resultaten kan beïnvloeden).

- Gebruik het specifieke aanvraagformulier Borstpathologie AN4 voor biopten en voor operatiestukken. Op het aanvraagformulier worden verplicht de vakjes aangekruist voor oestrogenreceptor- (ER), progesteronreceptor- (PR) en Cerb2/Her2-testen, zodat deze kunnen worden uitgevoerd en kunnen worden getarifeerd.

- Indien SIS Her2 vereist is, gebruik het specifieke aanvraagformulier Borstpathologie AN4 voor SIS. Het is noodzakelijk dat dit aanvraagformulier is ingevuld door een clinicus (chirurg, oncoloog, gynaecoloog, gastro-enteroloog, radioloog of andere). Voor meer details, zie het hoofdstuk over her2/Neu SIS in hoofdstuk 4.10.a van deze handleiding.

- **Grote operatiestukken**

Voor grote operatiestukken (bv. colectomie, mastectomie, pneumectomie, enz.) geldt eveneens dat zij bij voorkeur in formaldehyde 4% gefixeerd toekomen, rekening houdend met de houdbaarheidsdatum van het fixatief (aangegeven op de pot). De stukken bereiken het laboratorium zo snel mogelijk (zodat de fixatie kan worden geverifieerd) en met een maximale hoeveelheid formaldehyde 4% (ten minste 3 maal het volume van het staal) in een daartoe geschikt recipiënt (grote pot met rood deksel, emmer, enz.).

Het kan soms nuttig zijn om grote stukken in te snijden voor een betere penetratie van de formaldehyde 4% (en dus een betere fixatie), maar maak nooit meer dan één doorsnede, zodat we het stuk in het laboratorium kunnen "reconstrueren" en de resectiemarges kunnen identificeren.

Open nooit een hol orgaan, maar zorg voor circulatie van formaline in het lumen.

(Indien het niet mogelijk is om het staal te fixeren, worden de niet gefixeerde stalen in de koelkast bewaard en zo snel mogelijk naar het laboratorium verzonden).

- **Opmerkingen en aanbevelingen aan de chirurgen**

De chirurg wordt verzocht de anatomische oriëntatie en/of de anatomische merkpunten aan te geven met draden. Deze zijn essentieel voor de oriëntatie van de stukken (bv huidbiopten) en voor het vergemakkelijken van de macroscopische dissectie (bv uretersnijranden bij cystectomie)

De klinische inlichtingen bevatten alle relevante informatie die een kwalitatieve macroscopische dissectie mogelijk maakt.

Aarzel nooit om ons te contacteren in geval van een probleem of om ons op voorhand te informeren over een bijzonder staal. Dit zal ons helpen en ons toelaten om de beste diagnose voor de patiënt te stellen en de kwaliteit van service te leveren die u wenst.

4.7 STALEN VOOR LYMFOOM DIAGNOSTIEK (lymfeklier en milt)

Het laboratorium verwittigen op het nummer 02 363 64 05 of 02 524 33 84 om de haalbaarheid van het onderzoek te verzekeren gezien de bijkomende technieken (vermijd weekends, vrijdagen en de dagen voor een feestdag).

Bij de huidige immunohistochemische en moleculair-biologische technieken kan meestal met gefixeerd materiaal worden gewerkt. Echter is in sommige gevallen vers weefsel nodig. In het bijzonder de imprint cytologie wordt uitgevoerd op vers materiaal. De uitstrijkjes worden aan de lucht gedroogd en niet gefixeerd om te kunnen worden gekleurd met de May Grunwald Giemsa of Diff Quick techniek.

Het laboratorium zorgt zelf voor de verzending van een deel van het staal (onder geschikte omstandigheden), voor immunofenotypering en/of moleculaire biologie

Gebruik het algemeen aanvraagformulier: AN1

4.8 VRIESCOUPES

A. Maken van een afspraak:

Planning vriescoupes iedere weekdag van 9 tot 16 u.

Gegroepeerd inplannen bij voorkeur in de voormiddag!

Registratie van de vriescoupe minstens 3 dagen op voorhand in de vriescoupeplanner OR-line door de chirurgen.

Vriescoupes worden 2 wekdagen op voorhand via mail anapath@sintmaria.be doorgegeven aan het laboCMP met volgende gegevens:

- de verwachte datum en uur van het onderzoek
- het ziekenhuis waar de ingreep plaatsvindt
- de naam van de chirurg
- de naam en geboortedatum van de patiënt
- het betrokken orgaan
- de indicatie van het onderzoek (bijv. marges, schildwachtklier, verdachte nodule,...)
- de eventuele voorgaande onderzoeken die reeds zijn uitgevoerd

Voor de patholoog is het altijd raadzaam om in geval van materiële onmogelijkheid of twijfel over de indicatie van het onderzoek, contact op te nemen met de voorschrijver en met hem overeen te komen, Tel: 02 363 64 05 of 02 524 33 84.

B. Contacteren van de patholoog:

In geval de vriescoupe afgelast wordt of er een verschuiving in het programma zou plaatsvinden, gelieve hiervan het labo CMP minstens een half uur tot een uur vóór het tijdstip van het onderzoek, rekening houdend met het verkeer en de afstand van de kliniek in kwestie.

Als de ingreep vroeg in de ochtend plaatsvindt, is het voor de patholoog raadzaam om zelf contact op te nemen om er zich van te verzekeren dat de interventie plaatsvindt en dat het tijdschema zal worden gerespecteerd.

4.9 AUTOPSIE

Autopsies worden uitgevoerd na afspraak met een patholoog die verantwoordelijk is voor de autopsies. Bel naar het nummer 02 363 64 05 of 02 524 33 84.

Voor foetale en neonatale autopsies, zie algemeen aanvraagformulier AN1 beschikbaar via het documentbeheersysteem Zenya en via C2M en op de website

4.10 MOLECULAIRE BIOLOGIE

Sommige moleculaire biologische analyses (Sish Her2/Neu en HPV-HR analyse) worden uitgevoerd in het laboratorium van CMP: zie a,b en c hieronder

Andere analyses worden vanwege hun speciale vereisten in onderaanneming uitgevoerd: zie d hieronder

a) Her2-Neu ISH-analyse (CMP):

De SISH-techniek (Silver In Situ Hybridisation) laat toe om de Her2/Neu status te bepalen van solide tumoren (borst en maag). Om een betrouwbaar resultaat van deze analyse te garanderen dient met volgende aanbevelingen strikt te volgen:

- De stalen worden gefixeerd met 4% PH-neutraal formaldehyde (ook gekend als 4% gebufferde formaline). Hierbij wordt rekening gehouden met de houdbaarheidsdatum van het fixatief, aangegeven op het potje.
- De tijd tot fixatie mag niet meer dan 1 uur bedragen (= ONMIDDELIJKE FIXATIE): Om deze reden wordt bij voorkeur de SISH-analyse uitgevoerd op het biopt (i.p.v. op het operatiestuk), op voorwaarde dat er voldoende materiaal beschikbaar is.
- De fixatietijd mag niet meer dan 72 uur bedragen: de stalen moeten dus zo snel mogelijk het laboratorium bereiken en de datum en het uur van afname moeten op het aanvraagformulier worden vermeld, zodat de fixatietijd kan worden berekend. In geval van problemen, gelieve contact op te nemen met het laboratorium.
- De fixatie vindt plaats bij kamertemperatuur.
- Het staal moet volledig worden ondergedompeld en bedekt zijn met formaline: de grootte van het recipiënt moet aangepast zijn aan de afmetingen van het staal.
- De recipiënten worden goed gesloten om lekken te voorkomen.
- Gebruik het specifieke aanvraagformulier Borstpathologie (AN4)

Opmerking: Het K. B. van juli 2010 art 33 vereist dat deze aanvraag wordt ingevuld in het kader van een oncologisch zorgprogramma. De Her2/Neu SISH aanvraag moet daarom ondertekend worden door één van de artsen verantwoordelijk voor dit oncologisch zorgprogramma.

b) HPV HR-analyse (CMP):

Met de HPV HR (Human PapillomaVirus High Risk Oncogene)-test kan HPV HR-mRNA worden aangetoond op cervico-vaginale uitstrijkjes in vloeibaar medium. De APTIMA™ HPV HR assay (de test die gebruikt wordt in het CMP) detecteert enkel het RNA van de HOOGRISICO HPV types 16,18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59, 66 en 68, en niet de laagrisico HPV types 6, 11, 42, 43 en 44. Een negatief resultaat sluit echter een HPV infectie niet uit. Een zeer lage virale load of een 'sampling error' kunnen resulteren in een vals negatief.

De stalen worden afgenomen volgens de aanbevelingen beschreven in hoofdstuk 6.4 van deze handleiding. Ze worden onmiddellijk gefixeerd in ThinPrep®-medium zonder enige toevoeging (indien additieven zijn toegevoegd, gelieve dit op de aanvraag te vermelden), en binnen de op het ThinPrep®-potje aangegeven houdbaarheidsdatum

OPGELET: Bij gebruik van SPERMICIDE of ANTI-SCHIMMEL crèmes kunnen VALS NEGATIEVE resultaten worden waargenomen:

Er is een interferentie met de test waargenomen bij stalen die besmet waren met hoge concentraties (2%) spermicide gel en/of anti-schimmelcrèmes wanneer DNA geïsoleerd werd met de Agencourt® GENfind™ v1 Kit. Daardoor kan het resultaat vals negatief zijn. Dit kan worden vermeden als de arts de cervix reinigt vóór de afnameprocedure. Dit wordt beschreven in het door Hologic verstrekte document: SP- PRE-045 beschikbaar op de website www.cmplab.be, onder het tab "voor dokters" en vervolgens het tab "prelevementen handleidingen".

OPGELET: HOUDBAARHEIDSDATUM Thinprep Medium.

Elk recipiënt met ThinPrep-medium heeft een houdbaarheidsdatum die verplicht moet worden gerespecteerd. (Gooi vervallen potjes weg in de geschikte containers of stuur ze terug naar het laboratorium). Als per ongeluk een Thinprep-medium wordt gebruikt waarvan de houdbaarheidsdatum is verstreken, is dat een blokkerende voorwaarde voor de HPV-test, die dan niet zal worden uitgevoerd.

Termijn voor het aanvragen van een test: De termijn voor het aanvragen van een HPV-test na de datum van het ThinPrep-cervixuitstrijkje is 105 dagen. Na deze datum worden de ThinPrep-monsters vernietigd.

Gebruik het algemeen aanvraagformulier AN1.

c) Immunohistochemische expressie van PD-L1 en ALK (CMP)

Een analyse van de immunohistochemische expressie van PD-L1 (kloon 22C3, Dako) en ALK (D5F3) wordt uitgevoerd in dit laboratorium

d) Andere moleculaire biologische analyses in onderaanneming:

Alle andere moleculaire biologische analyses (bv. NGS) worden in onderaanneming uitgevoerd vanwege hun speciale vereisten. Afhankelijk van het type onderzoek worden het staal en de specifieke aanvraag naar het correcte laboratorium voor moleculaire biologie verzonden. Het is belangrijk dat de gegevens van de patiënt correct zijn en dat het aanvraagformulier wordt ondertekend door de oncoloog die verantwoordelijk is voor de patiënt (en dat hij ook zijn contactgegevens vermeldt.)

4.11 VERZENDING NAAR HET LABORATORIUM

Biopsieën, operatiestukken en vochten moeten worden getransporteerd in een hermetisch afgesloten en zuiver recipiënt, voorzien van een etiket met de correcte identificatie van de patiënt (minimaal de naam, voornaam en geboortedatum).

A. GEFIXEERDE STALEN:

Vereisen geen speciale bewaarcondities en moeten zo snel mogelijk naar het laboratorium worden verzonden, idealiter op dezelfde dag of binnen 48 uur.

B. NIET GEFIXEERDE OPERATIESTUKKEN (per uitzondering):

Moeten worden bewaard in de koelkast (4°C) en op dezelfde dag naar het laboratorium worden verzonden. Het vervoer met de shuttle naar het laboratorium gebeurt in een 'frigobox' om de koudeketen te handhaven. Contact opnemen met het labo CMP 02 363 64 05.

Een regelmatige shuttledienst verzekert de ophaling van de stalen.

In geval van een *dringend staal* moet het laboratorium worden gecontacteerd, dat een speciale shuttle zal zenden of zal aangeven hoe het staal moet worden behandeld (soort fixeermiddel, volume ...). Neem bij twijfel contact op met het laboratorium op het nummer 02 363 64 05 .

4.12 BESTELLEN VAN MATERIAAL

Voor het bestellen van materiaal, stuur men een ingevuld aanvraagformulier logistiek naar logistiek@sintmaria.be. Voor dringende gevallen neemt u contact op met de logistieke dienst.

4.13 VEREISTEN MET BETREKKING TOT DE TOESTEMMING VAN DE PATIËNT:

Wij respecteren de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van patiënten.

5. HISTORIEK VAN DE WIJZIGINGEN

26/04/2022 (V01): aanmaken van het document in de Nederlandse versie

08/03/2024: review linken naar vernieuwde website